

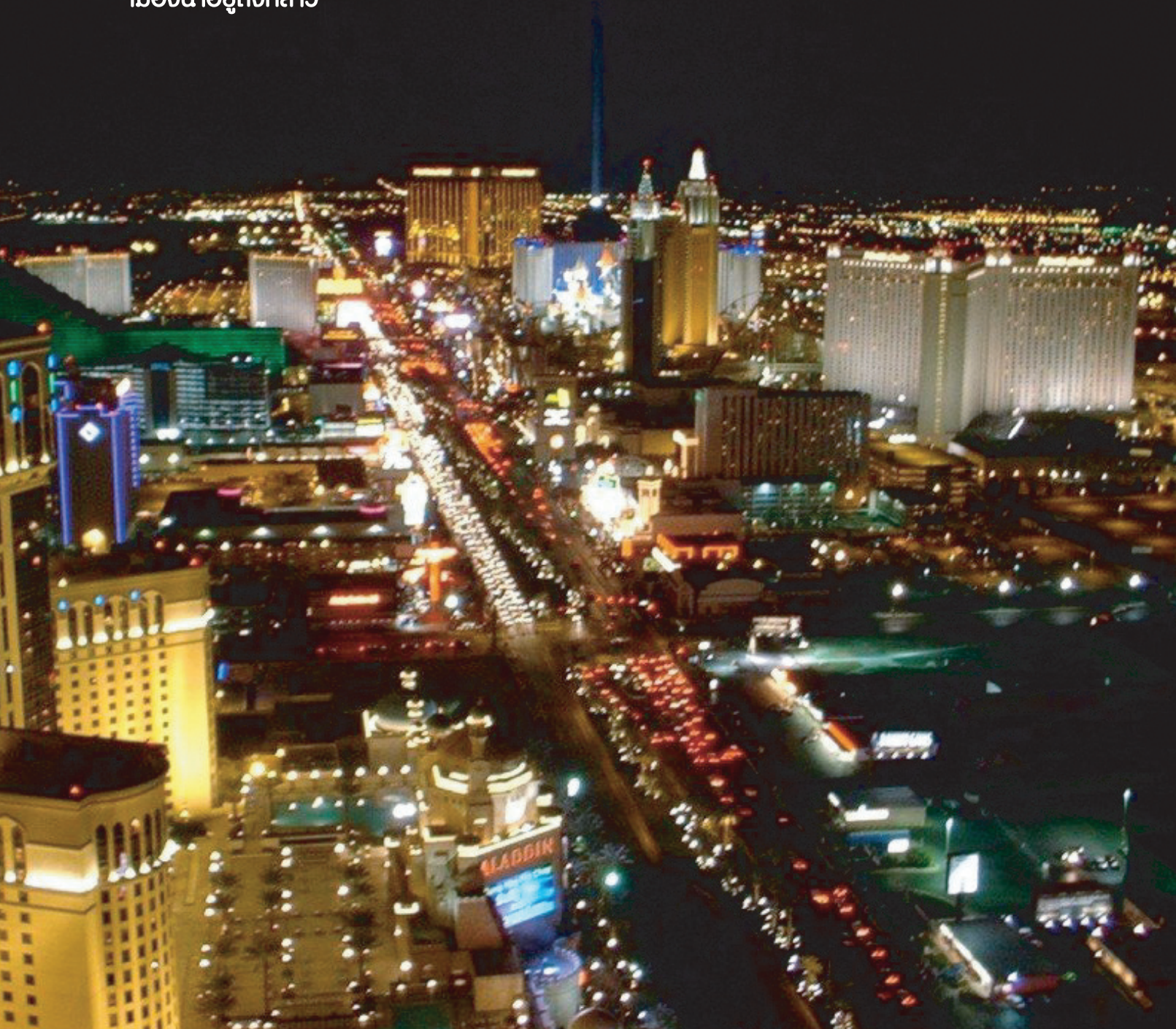

สิ่งเด็ดต้องห้าม

เกณฑ์การจัดอันดับเมืองน่าอยู่ของโลก

อ.ดร. เสาวนีย์ วิจิตรโกสุม

การจัดอันดับเมืองน่าอยู่ที่สุดของโลก The world's most livable city มีมาเป็นระยะเวลานานแล้ว เมืองที่ได้รับการจัดอันดับ 1 ใน 10 อันดับแรก จะได้รับความสนใจจากผู้คนมากมายจากทั่วโลก และนำมาซึ่งการเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสถึงความน่าอยู่อาศัยของเมืองนั้น ๆ ซึ่งการจัดอันดับเมืองน่าอยู่ของโลกมีองค์กรระดับประเทศหลายองค์กรที่มีบทบาทในการจัดอันดับเมืองน่าอยู่ดังกล่าว

องค์กรที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือกันในระดับโลกในด้านของการจัดอันดับเมืองน่าอยู่ ได้แก่ **The Economist's World's Most and Least Livable Cities** ซึ่งมีหน่วยวิจัยและเก็บข้อมูลของตนเอง (Economist Intelligence Unit : EIU) **Mercer's Quality of Living Survey** ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่ปรึกษาด้านทรัพยากรบุคคลและธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก โดยเกณฑ์การสำรวจของ Mercer มีความแตกต่างจากเกณฑ์การสำรวจของ EIU ในหลายส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นด้านสภาพแวดล้อมในการลงทุนทำธุรกิจ และประเด็นด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสุดท้าย คือ **Monocle's Most Livable Cities Index** เป็นนิตยสารทางด้านแฟชั่นและการเมืองที่เข้ามามีบทบาทในการจัดอันดับเมืองน่าอยู่ของโลกล่าสุด โดยเกณฑ์การสำรวจที่แตกต่างไปจาก EIU และ Mercer อย่างชัดเจน ได้แก่ ประเด็นทางด้านสถาปัตยกรรมของเมือง ประเด็นทางด้านกรวางผังเมือง และประเด็นทางด้านนโยบายการพัฒนาเมืองที่สามารถปฏิบัติได้จริง

ทั้งนี้ EIU เป็นองค์กรที่มีบทบาทในการจัดอันดับเมืองน่าอยู่มากที่สุด มีการดำเนินกิจกรรมการจัดอันดับเมืองน่าอยู่ของโลกมาเป็นระยะเวลานานและได้รับการยอมรับจากทั่วโลก โดยการพิจารณาว่าเมืองใดมีความน่าอยู่อาศัยมากกว่ากันนั้น จะมีเกณฑ์ในการพิจารณาและมีการให้ค่าคะแนนที่ชัดเจน โดยเกณฑ์การพิจารณาประกอบไปด้วย เกณฑ์หลัก 5 องค์ประกอบ ซึ่งในแต่ละเกณฑ์หลักยังแบ่งเป็นหมวดหมู่ย่อยอีก 30 หัวข้อ ดังนี้

1. **Stability (ความมั่นคง) 25%**
 - 1.1 การเกิดอาชญากรรมไม่รุนแรง (Petty Crime)
 - 1.2 การเกิดอาชญากรรมรุนแรง (Violent Crime)
 - 1.3 อันตรายจากการก่อการร้าย (Threat of Terror)
 - 1.4 อันตรายจากความขัดแย้งทางทหาร (Military Conflict)
 - 1.5 อันตรายจากความขัดแย้งระหว่างประชาชน (Civil Unrest)
2. **Healthcare (การสาธารณสุข) 20%**
 - 2.1 การเข้าถึงสถานพยาบาลของเอกชน
 - 2.2 คุณภาพสถานพยาบาลของเอกชน
 - 2.3 การเข้าถึงสถานพยาบาลของรัฐ
 - 2.4 คุณภาพสถานพยาบาลของรัฐ
 - 2.5 การเข้าถึงยาโดยไม่ต้องมีใบสั่งแพทย์
 - 2.6 ดัชนีชี้วัดด้านสุขภาพจาก World Bank
3. **Culture and Environment (สังคมและสิ่งแวดล้อม) 25%**
 - 3.1 อุณหภูมิและความชื้น
 - 3.2 สภาพอากาศที่ไม่เป็นใจต่อนักท่องเที่ยว
 - 3.3 ระดับการคอร์รัปชัน
 - 3.4 ข้อห้ามทางศาสนาและสังคม
 - 3.5 ระดับการเซ็นเซอร์สื่อ
 - 3.6 การกีฬา
 - 3.7 วัฒนธรรม
 - 3.8 อาหารและเครื่องดื่ม
 - 3.9 สินค้าและบริการ
4. **Education (การศึกษา) 10%**
 - 4.1 การเข้าถึงสถานศึกษาของเอกชน
 - 4.2 คุณภาพสถานศึกษาของเอกชน
 - 4.3 ดัชนีชี้วัดสถานศึกษาของรัฐจาก World Bank

5. Infrastructure (สาธารณูปโภค) 20%

- 5.1 เครือข่ายการคมนาคมขนส่ง
- 5.2 ระบบขนส่งมวลชน
- 5.3 การเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคและต่างประเทศ
- 5.4 การเข้าถึงที่พักอาศัยที่มีคุณภาพ
- 5.5 การจัดหาพลังงาน
- 5.6 การจัดหาแหล่งน้ำ
- 5.7 การติดต่อสื่อสาร

EIU ประกาศผลการจัดอันดับเมืองน่าอยู่ของโลก 10 อันดับ ในปี ค.ศ. 2012 ดังนี้

Country	City	Rank	Overatt Rating (100=ideat)	Stability	Healthcare	Culture & Environment	Education	Infrastructure
Australia	Metbourne	1	97.5	95	100	95.1	100	100
Austria	Vienna	2	97.4	95	100	94.4	100	100
Canada	Vancouver	3	97.3	95	100	100	100	92.9
Canada	Toronto	4	97.2	100	100	97.2	100	89.3
Canada	Catgary	5	96.6	100	100	89.1	100	96.4
Australia	Adetaide	5	96.6	95	100	94.2	100	96.4
Australia	Sydney	7	96.1	90	100	94.4	100	100
Finland	Hetsinki	8	96.0	100	100	90.0	91.7	96.4
Australia	Perth	9	95.9	95	100	88.7	100	100
NewZealand	Auckland	10	95.7	95	95.8	97.0	100	92.9

ที่มา : http://www.doyourwill.co.th/uploads/1/4/1/5/14155965/liveability_rankings_promotional_august_2012.pdf

อันดับที่ 1 เมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย (97.50 คะแนน) เป็นเมืองที่น่าอยู่ที่สุดในโลกต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 อันดับที่ 2 กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย (97.40 คะแนน) กรุงเวียนนาเคยครองอันดับเมืองน่าอยู่อันดับที่ 1 ของโลก ติดต่อกันมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี อันดับที่ 3 เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา (97.30 คะแนน) อันดับที่ 4 เมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา (97.20 คะแนน) อันดับที่ 5 มี 2 เมือง ได้แก่ เมืองอดิเลท ประเทศออสเตรเลีย และเมืองกัลการี ประเทศแคนาดา (96.60 คะแนน) อันดับที่ 7 เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย (96.00 คะแนน) อันดับที่ 8 เมืองเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ (95.90 คะแนน) อันดับที่ 9 เมืองเพิร์ท ประเทศออสเตรเลีย (95.80 คะแนน) อันดับที่ 10 เมืองโอคแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์ (95.70 คะแนน)

จากผลคะแนนการจัดอันดับดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เกณฑ์ทางด้านความมั่นคงปลอดภัยนั้น เมืองในประเทศแคนาดาและฟินแลนด์ได้รับคะแนนในส่วนนี้เต็ม 100 คะแนน และในด้านของการสาธารณสุขมีเมืองถึง 9 เมือง ได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน ขาดเพียงเมืองโอคแลนด์ของประเทศนิวซีแลนด์เท่านั้น ในทำนองเดียวกันกับเกณฑ์ทางด้านการศึกษาที่มีเมืองถึง 9 เมืองเช่นเดียวกันที่ได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน ขาดเพียงเมืองเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์เท่านั้น สำหรับเกณฑ์ทางด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่า ไม่มีเมืองใดที่ได้คะแนนในส่วนนี้เต็ม 100 คะแนน และทั้ง 10 เมืองมีคะแนนไม่แตกต่างกันมากนัก และเกณฑ์ในด้านของสาธารณูปโภค พบว่า เมืองในประเทศออสเตรเลีย และแคนาดา เป็นเมืองที่ได้คะแนนในส่วนนี้เต็ม 100 คะแนน ซึ่งเมื่อพิจารณาอันดับความน่าอยู่ของกรุงเทพมหานคร ที่จัดตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น พบว่า กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองที่น่าอยู่ อันดับที่ 101 ของโลก

ผลของคะแนนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง คุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรที่อยู่อาศัยในเมืองทั้ง 10 เมืองข้างต้น
ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการมีชีวิตที่อยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่สวยงาม มีการเข้าถึงระบบ
สาธารณสุข มีสุขภาพที่ดี การเข้าถึงระบบการศึกษาและสาธารณสุขประเภทต่าง ๆ ของประชากรในเมือง

เอกสารอ้างอิง

http://www.doyourwill.co.th/uploads/1/4/1/5/14155965_liveability_rankings_promotional_august_2012.pdf

